

NEGENTIENDE JAARGANG NUMMER 4
JULI/AUGUSTUS 2015

KunstKrant

Informatiekrant voor beeldende kunst

NEEM
MEE!

www.kunstkrant.com

TAMARA MULLER

In dit nummer o.a.

- *Tamara Muller: schuld versus onschuld*
- *Filmspektakel van William Kentridge in EYE*
- *Gerrie Wachtmeester schildert het leven*
- *De grenzeloze etsen van Gea Karhof*
- *Het IK-eiland van Jan van Munster*
- *Liefde voor hout in IJsselstein*
- *Van A to Zoo in Emmen*
- *Grafische vormgeving in de oorlog: goed, fout, of goed fout*
- *Lezersaanbieding: korting op grafiek Ank Spronk in Fochteloo*

Tamara Muller doorbreekt vierde wand

Double Faced

Een legertje kinderen dromt samen. Eentje dringt naar voren. Een ander laat het jonge lichaam verveelt hangen. Ze kijken. Allemaal. De een scherp, de ander beschouwend, sommigen vanachter een tweede gezicht. Naar wie kijken ze? Naar jou!

TEKST: JUSTINE LE CLERCQ. FOTO'S: MIRKO REINECKE

Niemand kan onschuldig langs de schilderijen van Tamara Muller wandelen. Wie kijkt, is de pineut. Je verwacht een onschuldige toeschouwer te zijn, die vrijuit kan beoordelen – zoals je altijd doet, zoals je gewend bent. Maar zo makkelijk wordt het je door de kunstenaar niet gemaakt. Wie kijkt wordt plots zelf bekeken – onontkoombaar.

In de toneelwereld is er een uitdrukking voor: de vierde wand. De vierde wand is de voorkant van het toneel. Het is een denkbeeldige wand die fungeert als het kijkgat waardoor het publiek de voorstelling kan zien. Achter die wand speelt zich het verhaal af. Het publiek kijkt naar de illusie zonder plichten, zonder deelname, en vrij om een oordeel te hebben. Soms wordt de vierde wand doorbroken, dan kijkt een acteur uit een serie ineens recht in de camera. Het is altijd even schrikken, en altijd even ongemakkelijk. Ook Muller doorbreekt met haar schilderijen de vierde wand. En als het daar nu bij bleef... Maar Tamara Muller gaat veel verder.

Spel met de kijker

Haar werk verbeeldt altijd realistische figuren, al zijn ze nooit echt precies te definiëren. Het houdt vaak het midden tussen een vrouw of man, een kind of volwassene, of zelfs een dier of mens. En omdat het eerst zo onschuldig en prettig aandoet, ga je de eerste seconden mee in haar wereld. Als een wolf in schaapskleren lokt ze ons – kom maar, kom maar. Als je er eenmaal bent, word je recht aangekeken door de personages van Muller. Ze staren je aan, ze lijken iets van je te vinden, ze vragen of je schuldig bent, of je je schaamt, ze gniffelen omdat ze je betrap hebben. Wie weg wil draaien voelt zich alsnog schuldig.

„Elk schilderij belichaamt voor mij heel persoonlijke gevoelens en gedachten,” zegt Tamara Muller. „In die zin staat het heel dichtbij, en is het kwetsbaar. Of misschien eerlijk. Het is nooit eenduidig. Aan de andere kant speel ik een spel met de kijker, ik heb de controle, ik vorm de personages op het doek. Hoewel ook dat spel met de kijker een persoonlijke drijfveer heeft, zit daarin ook het universele, iets dat buiten mij staat. Hetgeen net zoveel met mij als ieder ander te maken kan hebben.”

Goed versus kwaad

Nieuw werk van haar is tot en met 6 september te zien in ECI Cultuurfabriek in Roermond. De hele zomer is daar de tentoonstelling *Double Faced*, een groepstentoonstelling onder het thema 'dubbele gezichten'. Een thema dat naadloos aansluit bij haar werk. Schrijfster Renate Dorrestein maakt voor deze tentoonstelling een tekst bij het werk van Tamara. Op het doek *Imaginary Friends III* (zie afbeelding) staan drie figuren gearmd. Je vraagt je af: Is dit vriendschappelijk, of wordt het middelste figuurtje onder dwang vastgehouden? Toch hebben ze allemaal eenzelfde soort gezicht opgeplakt gekregen. Identificeren ze zich met elkaar? Slachtoffer met dader? Moet ik wegkijken? De afgebeelde figuren vertonen altijd een gelijkenis met Tamara Muller zelf. Vervolgens lijken ze zich ook op het doek te klonen. De kunstenaar zegt daar zelf over: „Behalve de foto's die ik zelf of van mijzelf maak om te gebruiken voor mijn werk, raak ik geïnspireerd door nieuws en foto's uit de media. Maar ook door personages uit boeken, teksten en films. We identificeren ons daarmee of nemen een standpunt in: waarom en hoe gedragen wij ons in bepaalde omstandigheden? Ik vind het intrigerend en onderzoek dat in mijn werk. Mensen doen soms rare dingen. De ander kan daar gemakkelijk over oordelen. In mijn werk probeer ik dat te frustreren; uitersten lopen door elkaar,

er is geen helderheid. Dit is zoals ik het leven zelf ervaar. Hierin ligt ook de verbinding met Renate Dorrestein. Ook zij houdt zich bezig met thema's als schuld versus onschuld, volwassenen versus kind goed versus kwaad. Hoewel ik behoefte heb heel persoonlijk te zijn in mijn werk, beseft ik dat daarin juist ook de verbinding ligt met de kijker. Dat is zo mooi maar ook afschuwelijk tragisch aan het leven. We zijn alleen maar met velen tegelijkertijd.”

De groepstentoonstelling *Double Faced* is t/m 6 september te zien in ECI Cultuurfabriek, aan de ECI 13 te Roermond. Tamara Muller maakte een groot tweeluik *Imaginary Friends (II en III)* - olieverf op doek. Tevens maakte zij een polymeer-ets in twee kleuren-druk vervaardigd in een oplage van 20 stuks.

Zie voor meer informatie:
www.tamaramuller.nl
www.ecicultuurfabriek.nl

